

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ԱՄԲԱՏԱՆՈՂ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ԿԸ ՍԵՐՔԷ
ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆԻ ՓԱՍՏԱԲԱՆԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԱԾ
ՕՐԻՆԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԴԱՏԱԽԱԶ ՀԱՄՈՒՏ
ԿԸ ԲԱՆԱՅ ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ԹՂԹԱԾՐԱՐԸ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՓՈԼԻՈՅԻ
ՊԱՏՈՒԱՍՏՈՒՄ

«ԿՐԱՄ ՄԸ ՆԱԽԱԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆԸ
Կ'ԱՐԺԷ ՀԱԶԱՐ ԿՐԱՄ ԴԱՐՄԱՆ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՀԱԶՐԴ

ՄԱՐԻ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ԱԼԻՇԱՐԵԱՆ, 1917ից)

Յուդարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Թորոնթոյի մէջ:

ՄԱՀԱԶԴ

ՏՈՔԹ. ԼԵՒՈՆ ԱՂԷԿ ԵՆԻԳՈՄՇԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Զիլիս, 1903ից)

ቅጥሊ ንሀሊዝኩ ሆኗል

ՊԱՅՔԱՐ՝ ԵՐԹԵՒԵԿԻ
ՕՐԻՆԱԶԱՆՑՈՒԹԻՆՆԵՐՈՒՆ ԴԷՍ

Երեկ հրապարակուած հաղորդագրութեամբ մը քաղաքացիները վզուշացուց. թէ Երկուշաբթի օր պիտի շրջալսուին Երեւանի օրինակահանգուիսիոնի պաշարի լայնածիր արշաւներ:

ԿԸ ՆՈՒՒՐԵՆ

USULUN Գ

ጥሪ ሚካከበር ሚካከበር

Կ՝ՈՒԶՈՒԻ

ՀԱՅՈՒՄԻ ԴԱԲԱԹ
ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

- **Տ. Նարեկ Ծ. վրդ. Ալեկմէգեան**
ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ - ԴՐՈՇՄԵՐԿՈՂՁԱՔԹԻ, 15 Մարտ
- **Տ. Շահան Ծ. վրդ. Սարգիսեան**
ՊՍԱԿ - Երեջշաքթի, 16 Մարտ
- **Տ. Սեդրիկ վրդ. Բարիբեան**
ԶԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ - Զորեջշաքթի, 17 Մարտ
- **Տ. Փառէն վրդ. Վարդանեան**
ՄՊԱՇԵՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ - Հինգշաքթի, 18 Մարտ
- **Տ. Վարդանակ վրդ. Սելոյեան**
ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ - Ուրբաք, 19 Մարտ

Սիրով կը հրաւիրուի՝ հաւատացեալները հոգեւորականներին անհատապէս օգնելու, որպէսզի անոնք կարողանան արագաօգնականութիւն տրամադրել իրենց հոգեւորականներին:

Բարձր նովանորութեամբ Լիբանանի
Կրթութեան եւ մշակոյթի նախարար
ՄՈՒՀԱՄՍԱՏ ԵՈՒՍԷԶ ՊԱՅՏՈՒՆԻ

- Լիբանանի Երիտասարդական ընկերակցություն ճախագահ
 Երեսփոխան Ալի Զասան Խալիլ
 - Զ.Յ.Գ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտեի անունով՝
 Ալե Կիտանեան
 - Լիբանանի կրթության եւ մշակույթի
 ճախարար Մուհամմատ Եուսէֆ Պալաուն

ԿՐԻՆՓԻՍ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԷ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ԱՆՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՔԱՐԱՆԹԻՆԱՅԻ
ԱՂԲԱՆՑԻՆ ՆԿԱՏԱՄԲ

ԵՐԵՍՓՈՒԱՆ ՖԱՐԷՍ ԿԸ ԴՐՈՒԱՏԷ
ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏԻ ՈՐԴԵԳՐԱԾ
ՈՒՂԵԳԻԾԸ

ՓՈԼԻՈՅԻ ԴԵՄ
ՊԱՏՈՒԱՍՏՈՒՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱՐՇԱԻԸ ԿԸ ՍԿՍԻ ԱՅՍՕՐ

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՖՈՆՏԻՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Համալսարանական «Գրթական Վարկիչ»
annu (M. A. in School Administration) was

ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ
ՍՐԲՈՑ ՔԱՌԱՍՆԻՑ
ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

ԳԵՐՊ. Տ. ԳԵՂԱՄ Ծ. ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
(Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց թեմին)

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԿ
ՄՐԲՈՑ ՔԼԱԽԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

**ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇԻՆՔ ՈՐՈՇ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵԻ**

Սահմանադրական իրաւունք Միութեան նախագահ Հրանդ Խաչատրեանի համաձայն, ՍԽՄ-ի, Ազգային Միաբանութեան, ՀԴԿ-ի, ՀՌԱԿ-ի, եւ ԳԱՔՄ-ի միջեւ նախնադրական դաշինք ստեղծելու իրական նախադրեալներ կան: Այս գծով արդէն իսկ սկսած են բանակցութիւնները:

Ըստ ՍԽՄ-ի նախագահին, յիշեալ կուսակցութիւններու բոլոր դեկլարներն ալ խտտորէն կ'ընդգծեն բարոյականութիւնը եւ հանրապետութեան մէջ արդարութեան հասնելու ընդհանուր ձգտումը: Իսկ քաղաքականորէն տարբերութիւնները պայմանական են:

Խաչատրեան դաշինքի վերջնական ստեղծումը կանխահաս նկատեց, սակայն՝ «Հնգեակից մի խմբաւորում անպայման մնալու է», ըսաւ:

Հ. Խաչատրեան յայտնեց նաեւ, որ ՍԽՄ մեծամասնական ընտրակարգով պատգամաւորական երկութեկնաձուներ ունի՝ ինքը եւ կուսակցութեան փոխ նախագահ Հայկ Բարուխանեանը:

**ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՄՏԱՀՈԳ Է ԵՐԿՐԻ
ՀԱՄԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻ
ՃԱՏԱԿԱԳՐՈՎ**

Կառավարութիւնը մտանոց է երկրի համակարգչաւիճակը: Գնացի հակատագիրով եւ քայլեր կը ձեռնարկէ հարթելու երկրի յ մէջի եւ ինքնընթերցող սպասարկութիւնը մատակարարող «Արմինք» ընկերութեան եւ «Արմէնթէյ» միջեւ ծագած տարակարծութիւնները:

Մարտ 9-ին «Արմինք»-ի գլխաւոր գործադիր տնօրէն Անդրանիկ Ալեքսանեան մամուլին յայտնեց, թէ երկու ընկերութիւններուն միջեւ ծագած հարցերը լուծելու լուրջ աշխատանքներ անձամբ կը տան: Կապի եւ հաղորդակցութեան նախարար Արտակ Վարդանեան: Ան յայտնեց, որ շուտով կը լուծուի երկու ընկերութիւններուն միջեւ մէկ տարիէ մը վեր գոյութիւն ունեցող բոլոր հարցերը:

Յիշեցնենք, թէ վերջերս, «Արմինք»-ն, որուն գրասենեակները կը գտնուին «Արմէնթէյ» շէնքին մէջ, ազդարարութիւն ստացած էր մինչեւ Մարտ 15 ուր ուղի իր գրասենեակները եւ հեռաձայն շէնքէն: «Արմինք»-ի միջազգային կապերու ամբողջ սարքերը կը գտնուին նշուած շէնքին մէջ, որոնց փոխադրութիւնը անուղիճ 6 ամիս կրնայ տեւել: Մինչ աղ. սակայն, Հաստատան կը զրկուի համակարգչային կապի եւ կը մեկուսացուի արտաքին աշխարհէն:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այսու ուրախութեամբ կը յայտնենք, թէ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ դպրոցներու վարիչ տնօրէնութիւնը կապակերպած է միօրեայ համալսարանային ընդհանուր ուսուցչաց Տօնին առիթով: Ծաբար, 13 Մարտ 1999-ի կէսօրուան ժամը 12:00-ին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեմանքին մէջ, Պիքֆայա:

Արդ, սիրով կը հրաւիրենք Կիրակնօրեայ դպրոցներու մեր բոլոր ուսուցիչներն ու ուսուցչուհիները, այլեւ առօրեայ հայ վարժարաններու կրօնի ուսուցիչները եւ ՀԵԿԻՕՄակնները ներկայ ըլլալու տնին համալսարանին:

Մեկնում Անթիլիասէն՝ առաւօտեան ժամը 11:00-ին:

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի
հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

**ԱՆԱՐԱՏ ՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՄՐԵՈՑ
ՀՈՒԹԱՒՄԵԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ**

**ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ
ԵՐԵԿՈՅ**

Նախագահութեամբ
ՏԵՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ԽԱՉԻԿ ՏԻՄԻՃԵԱՆԻ

Սրբունի Հոկիսմէի եւ ընկերներուն նախագահութեան նախնադրական պարաւիլի ուսուցիչ

Պարտաւոր
ՅԵԼԻՔՍ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

Երգչախումբի ղեկավար
ՍԱՆՈՒԷԼ ՔԵՇԻՇԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Ռեքթ 12 եւ Շաբաթ 13 Մարտ 1999, երեկոյեան ժամը 8:30-ին Յովնանեա Պողոսեան բաղնիքային մէջ:

Տոմսերը ստանալ Steve Optic-ն քաղաքային տարանի հրապարակ, եւ Սիւլանեան հաստատութեան Ապրիլեան գործարանի կէտ:

**ԱՌԱՐԱՐՈՅ ՆԻՒ ՍԱՌԻԹ
ՈՒԷՅԼԵՑ ՆԱՀԱՆԳԻՆ ՄԷՋ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ ԲԱՅՈՒՄԸ
ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱԻ**

Ճ Մարտին Աւստրալիոյ Նիւ Սաութ Ուելզի նահանգի խորհրդարանին շրջափակէն ներս տեղի ունեցաւ Հայկական Ցեղասպանութեան յուշարձանին բացումը:

Ցուշարձանին բացման ներկայ էին՝ Նիւ Սաութ Ուելզի նահանգի վարչապետ Պապ Քարի, նահանգային բացման ղեկավարող ղեկավարներ, հայ եկեղեցականներ, կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ՝ Ցեղասպանութենէն փրկուած երկու հայորդիներ:

Վարչապետ Պապ Քարի կատարեց յուշարձանին բացումը:

Ցուշարձանին վրայ գետեղուած է պղինձ մը, որուն վրայ փորագրուած է նահանգի խորհրդարանին կողմէ 17 Ապրիլ 1997-ին որոշեցուած Ցեղասպանութեան ոգեկոչման բանաձեւը, իսկ կողքին՝ նոյն նպատակով քանդակուած հայկական խաչքար մը:

Վարչապետին խօսքէն ետք, խօսք աւելն նաեւ նահանգային երեսփոխաններ, որոնք պատգարտած են Թուրքիոյ կողմէ գործադրուած Ցեղասպանութիւնը եւ արժեւորեցին յուշարձանը, որպէսզի ոչ ոք մոռնայ պատմութեան դասերը:

Խօսք աւելն նաեւ Հայ Դատի Յանձնախումբի նախագահ Դրո Քորթեան, որ Ողբերգական յանձնախումբին անունով եւ հայ պաշտօնի կողմէ երախտագիտութիւն յայտնեց: Ան միաժամանակ մայրենի, որ դաշնակցային իշխանութիւններու եւ հետեւին նահանգի ղեկավարութեան օրինակին եւ պաշտօնապէս դատապարտեմ Հայկական Ցեղասպանութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ պատմութիւնը կեղծելու եւ փաստերը ուրանալու թրքական բոլոր փաստերը:

**ՌՈՏ ԱՅԼԸՆՏ ՆԱՀԱՆԳԻ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՕՏԱՐ
ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՐԳԻԼՈՂ ՕՐԻՆԱԳԻԾ**

Միացեալ Նահանգներու Ռոտ Այլընտ նահանգի մէջ մշակուեցաւ օրինագիծ մը, որ կ'արգիլէ համալսարաններուն օտար երկրներէն օժանդակութիւնը: Օրինագիծը մշակուեցաւ, նահանգային ձեռնարկուած: Ան Լեոնիստ Թափաքիս, երբ ալ ներքին շուրջ կ'արտայայտուէր, յատկապէս մատնանշեց Ռուքիոյ ուսանողները եւ ըսաւ, թէ կարելի է երեսկային Ռուքիոյ ուսանողներէն կամ ժամանակակից Ռուքիոյ կեանքին վերաբերող դաս մը, որ մերձէ հանգիստ Հայկական Ցեղասպանութիւնը եւ կամ՝ քիւրտներուն կրպճ տառապանքները:

Թափաքիս անելոց, որ ճիշդ ասոր համար է օտար լատկացումներուն դէմ՝ մշակուած օրինագիծը: Ան ըսաւ նաեւ, որ այս օրինագիծին նպատակն է վստահ ըլլալ, որ ոչ մէկ օտար կառավարութիւն կամ իմքակ ուղի կարենալ մուտք գործել Ռոտ Այլընտի համալսարանները եւ սահմանափակել երկրօտութիւնն ու գաղափարներու փոխանակումը:

Հ. Թափաքիսեան Ռոտ Այլընտի Հայ Դատի Յանձնախումբը ողջունեց այս օրինագիծը եւ իր գորակցութիւնը յայտնեց անոր: Հայ Դատի Յանձնախումբը յայտնեց, որ այս օրինագիծը կ'երաշխարհէ, որ Ռոտ Այլընտի կառեմական հաստատութիւնները պահեն իրենց անկախութիւնը, անկախական ազատութիւնն ու անկողմնակալութիւնը:

Նշենք, որ 18 Մարտին օրինագիծը ուղիք ընկալուի Մերակոյի ելեմտական յանձնախումբին կողմէ: Օրինագիծը կը գտնուի նաեւ նահանգի խորհրդարանի սեղանին վրայ: Եթէ նահանգի օրէնսդիր զոյգ մարմինները վաւերացնեն օրինագիծը, անկալ կրնայ անմիջապէս օրէնքի վերածուիլ:

**ԱՌՈՒՆ ՍԱՐԳԱՐԵԱՆ
ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՏՈՎ
ԸՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՅԱՐՈՒՆԿԱՌԻՆ**

Մարտ 9-ին ներքին գործոց եւ ազգային անվտանգութեան նախարարութիւնը հաղորդեց, թէ վերջերս սպառնալուքները գործելու հրամանատար եւ փոխնախարար Արծուն Մարգարեանի պաշտօնը դեռ փոփոխ կը մնայ:

Միւս կողմէ, Գլխաւոր պատկազութիւնը փոխ նախարարի սպանութեան գծով ոչ մէկ նորութիւն կը փոխանցէ: Քննութիւնները, որոնց համար երկու ամիս նախատեսուած էր, դեռ կը շարունակուին:

**ՏԱԻՌՇԻ ՍԱՐԱՆԱՍԵՐՉ
ԳԻՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ**

Տաւուշի մարզի սահմանամերձ 42 գիւղերուն մէջ ընկերային տարբեր ենթակառոցներ վերականգնելու նպատակով, Հայաստանի կառավարութեան նախաձեռնութեամբ, այս տարի պիտի կատարուի 60 միլիոն դրամի ծրագրային ներդրում:

Նախատեսուող ծրագիրներուն մէջ ընդգրկուած են ըմպելի ջուրի ներքին ցանցերը, դպրոցական շէնքերը, դպրոցական տնային, ծածկաներու վերականգնման ծրագիրները, ինչպէս նաեւ արհեստագործագործութեան միւլին համար 500-ն 1000 մոդ աշխատանքի տեղեր:

Սահմանմերձ բնակավայրերու ընկերային խնդիրները լուծելու համար կ'աշակցուի նաեւ Հայաստանի ընկերային ներդրումներու հիմնադրամը, Սիւնազային Կարմիր խաչը, ՄԱԿ-ը (ՄԱԿ-ը):

Միայն ՍԱԿ գաղափարային ծրագիրներով այս տարի Տաւուշի մարզին մէջ պիտի նորոգուին 3 դպրոց եւ 7 դպրոցական տնային:

**ԿԻՄ ԲԱԼԱՅԵԱՆ
ՎԱՆՕ ՍԻՐԱԴԵՂԵԱՆԻ
ՄԱՍԻՆ**

Վանօ Սիրադեղեանի ՀՀ Ծի վարչութեան նախագահ ընտրուելու փաստը մեկնաբանելով՝ Հ. Յ. Ի. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի իրաւաբանական ծառայութեան ղեկավար Կիմ Բալայեան ըսաւ. «Չեմ ուստեղեցնում աշխարհի որեւէ մէկ ալ երկրի, ուր մարդու, որը մեղադրուի է սպանութիւններ կատարելու, կազմակերպելու մէջ, ծափահարութիւններով ընտրեմ աղ. երկրի որեւէ կուսակցութեան վարչութեան անդամ. առաւել եւս՝ վարչութեան նախագահ, շարժման ղեկավար»:

Իբրեւ իրաւաբան, ան անընդունելի գտաւ սահմանադրութեան՝ Ազգային ժողովի ուղղութեամբ ներքին անվտանգութեան վերաբերող կէտը: Բալայեանի կարծիքով, այս դրոյը կը քաջալերէ քրեական տարբեր, որպէսզի իբրեւ ապահով վարչ. խորհրդարան թափանցեն: Այս հաստատումին լաւագոյն օրինակներ Վ. Սիրադեղեանը ձեռնարկելով Գլխաւոր դատաւարի միջնորդութեան մերժումը Ազգային ժողովին կողմէ, ըսաւ ան:

Միաժամանակ ան շեշտեց նաեւ, որ Գլխաւոր դատաւարը իր երկրորդ միջնորդութեան կալուստերման մասը իրաւունք չունի վերցնելու. որովհետեւ նման ծանր մեղադրանքներ կաշարժելու ուղղութեամբ փոփոխութիւնները բնականաբար լուծուած է:

Իրաւաբանը համոզուի յայտնեց, թէ երկրի յատուկ ծառայութիւնները գիտեն Սիրադեղեանի գտնուելու տեղը, իսկ անվտանգութեան մարմինները պէտք է որ անոր անվտանգութիւնը ապահովեն:

**ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆԸ
ԱՅՅԵԼԵՅ ԱԲՈՎԵԱՆԻ
ՍԵՉԱՓԱՀԱՍՆԵՐՈՒ
ԴԱՍՏԻՐԱԿԶԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆ**

10 Մարտին Հայաստանի մէջ Մեծ Բրիտանիոյ դեսպան Ճոն Միչիլը Հայաստանի ներքին գործոց փոխնախարար Ե. Յովակիմեանի, Մարդու իրաւունքներու եւ ժողովրդավարութեան ազգային կեդրոնի տնօրէն Վարդանի Կարմիրայեանի, իրաւապահ մարմիններու ներկայացուցիչներուն եւ լրագրողներու հետ այցելեց Արօվեանի անջափահասներու դատարաններէն:

Կարմիրայեան ներկայացուց ծրագիրներու շարք մը, որ կը միտի պաշտպանել մարդու իրաւունքները: Արդէն անկայտ է, որ բանտային համակարգը այսօր անելի թափանցիկ դարձած է: Կարմիրայեան ըսեց, թէ այս այցելութիւնը կազմակերպուած է դատարանական կեդրոնի կրթական համակարգի բարելաւման ծրագիրի շրջանակներուն մէջ, որ կ'իրականանայ Բրիտանիոյ դեսպանութեան աջակցութեամբ:

Ծրագրի առաջին փուլին կեդրոնի դպրոցական եւ ներքին շէնքերը, ինչպէս նաեւ ճաշարանի վերանորոգումին դեսպանութեան յատկացուած էր 8000 տոլար: Դեսպանատունը այլ աշխատանքներ եւ պիտի կատարէ: Ան անելոց, որ այս ծրագիրը օգտակար է, որովհետեւ երբ անոնք ազատ կեանք մտնեն, իրենց տեղը հասարակութեան մէջ շուտով կը գտնեն, եւ եթէ այս ծրագիրը յաջողի, յոյսը պիտի իրագործուի նաեւ չափահասներու կալանավայրերուն մէջ:

**ՄԻԱՅԵԱՆ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ
ՌԱԶՄԱՕԳԱՅԻՆ ՔՈՒԷՃԻ
ՌԻՍԱՆՈՂՆԵՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ**

9 Մարտին Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարի տեղակալ Վահրամ Շիրանեան ընդունեց Միացեալ Նահանգներու ռազմաօդային քոլէճի իրաւունքներու խումբը, քոլէճի պետ, գորավար Լենս Սմիթի գլխաւորութեամբ:

Խումբը Հայաստան կը գտնուի շրջանը ուսումնասիրելու նպատակով:

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան յրատուութեան վարչութեան կողմէ ըսին, որ հանդիպման ժամանակ քննարկուած են շրջանին իրավիճակը եւ երկու կողմերը հետաքրքրող այլ հարցեր:

Նոյն օրը ամերիկեան պատմութեան ղեկավարը այցելեց նաեւ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան ռազմական հիմնարկը, ուր հանդիպում ունեցաւ ղեկավարութեան եւ ուսանողներուն հետ եւ ծանօթագրաւ հիմնարկի առօրեային:

Լ. Սմիթ խօսեցաւ Միացեալ Նահանգներու ռազմաօդային քոլէճի կառուցուածքին, նպատակներուն եւ ծրագիրներուն մասին:

**ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԱԾ Է ԱՇԽԱԿ
ԳԻՒՂԻ ՌՈՌՈԳՄԱՆ ՑԱՆՑԸ**

Գիւղատնտեսութեան գարնայեան միջազգային հիմնադրամին 45,2 հազար տոլար ծախսուած է Արագածոտնի մարզի Աշնակ գիւղի ոռոգման ցանցի վերականգնումը: Նախնադրական համար: Աշխատանքները կատարուած է «Մարշին»:

Հայաստանի Հանրապետութեան ոռոգման համակարգերու վերականգնումի ծրագրի իրականացման գրասենեակին ջուրի կառավարման բաժինին ճարտարապետ Գ. Կարգի Գիւղեան ըսաւ, որ 1,4 քիլոմետր երկարութեամբ խողովակներու շարքով նախատեսուած է ոռոգել 112 հեկտար տարածք:

**ՆԱԽԱՐԱՐ ՌՈՂԱՆՏ
ՇԱՌՈՅԵԱՆ
ԱՅՅԵԼԵՅ
ԼՈՌԻԻ ՄԱՐԶ**

Մարտ 9-ին Հայաստանի մշակութի, երիտասարդական հարցերու եւ մարմնական զարգացման նախարար Ռոյանտ Շառոյեան այցելեց Լոռիի մարզ՝ ծանօթանալու նպատակով այնտեղի մշակութային եւ մարզական կեդրոններու գործունէութեան եւ հանդիպումներ ունեցաւ տեղեւոր ղեկավարներու հետ:

Հանդիպումներուն արդիւնքները ամփոփեցան Վանաձորի մէջ, Լոռիի մարզպետ Հենրիկ Քոչինեանի եւ մարզպետարանի աշխատողներու հետ կապեցած խորհրդակցութեան ընթացքին: Մշակուեցան նախապիծներ եւ խնդիրներ լուծման համար միջոցի ձեռնարկուեցան:

Նոյն նպատակով նախարար արդէն այցելած էր Արմաւիրի մարզ եւ Լեւոնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւն:

**ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ ԿԸ ԽՕՄԻ
«ԱՐՄԵՆԻՔՈՒՄ»
ՄԵՍԻՆ**

9 Մարտին Հայաստանի առողջապահութեան նախարար Հայկ Նիկոնիսեան յայտարարեց, որ ՄԻՏԱԿ-ի նոր լաւանքներու ղեկին «Արմէն-քում» առաջին փորձերը կատարուած են եւ անոնք յուսադրելի են: Նախարարը ըսեց, որ այս նիւթին կապակցութեամբ զրոյցները ամբողջովին չափազանցութիւն չեն:

Հայկ Նիկոնիսեան ըսաւ, որ շեշտադրելի լատկանքներուն արդիւնքը տարիներու ուսումնասիրութեանց, իսկ փորձերը սկսած են անցնալ տարի: Ան անելոց նաեւ, որ ուսումնասիրութիւններուն համար մեծ գումարներ տրամադրուած են միջազգային բարձր մակարդակով: Իսկ ղեկին արագ գրանցումը կատարուած է միջազգային փորձի համապատասխան:

Նախարար Նիկոնիսեան անելոց, որ 14 հիւանդներու աղաքիման փաստը ի հարկէ բաւարար է, եւ հետագային ուսումնասիրութիւնները ու փորձերը պէտք է շարունակուին: Ան առումով, արդիւնքները երկու երեք ամիսը անգամ մը ուղիք նախարարութիւն:

Նշենք, որ անցեալ շաբաթ ՄԻՏԱԿ վարակուած ըստմանալ ուսուցիչներ Նիքոլայ Քոչինեանի Հաստատութեան ժամանակ մեծ մասը կեդրոնէր կառավարուած: Ան ալ մեկնակրկիտ ըլնութիւններու կ'երաւարկուի:

**ԾԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ
ՌԵԱԿՐՈՒԹԵԱՆ**

«Ազգային» մէջ ազգային կամ առեւտրական ծախսերու մեքերատախէյ փափաքողներէն կը խնդրուի ծախսերու մէջ բնագործը ընթերցելի գիրքով (հաստատութեանց պարագային՝ նախնադրական թուղթի վրայ, եւ հաստատեալ) ներկայացնել «Ազգային» ծախսերու մեքերատախէյ:

Ն. ԴԱՐԱՅԵԱՆ. «ԵՍ ՈՒԺԵՂ ԵՒ ԱՆԿԱՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ ԵՄ»

Ստորել կը ներկայացնենք «Հայաստանի Հանրապետութիւն» թերթի Արցախի թղթակից Դաւիթ Միքայէլեանի հարցազրոյցը, զոր ան կատարած է Դարաբաղի Գերագոյն դատարանի նախագահ Նիքոլայ Դադայեանի հետ:

Նշենք, որ Դարաբաղի Հանրապետութեան դատական իրաւական համակարգը բարեփոխուումներու ընթացքի մէջ է, որոնց կատարելագործումը կը նպաստէ քաղաքացիներու իրաւունքներուն եւ պաշտպանութեան: Հարցազրոյցը կը տեղեկացնէ նաեւ, թէ Արցախի մէջ դատական իրաւական համակարգը ինչպէս կ'ըլլայ կամ ո՞ր բաժինը փոփոխութեան պիտի ենթարկուի, եւ ի՞նչ են հիմնական տարբերութիւնները Արցախի ու Հայաստանի դատական իրաւական համակարգերուն միջեւ:

ԳՂՅՅՈՒՄ. - Պարոն Դադայեան, որքան յայտնի է. օրէնսդիր նոր դաշտի ստեղծման ու կատարելագործման նպատակով գործում է յատուկ յանձնաժողով. որի անդամն էք եւ դուք: Չե՞ր կարծիքով, ուժեղ են անկախ դատական համակարգ ունենալու համար ի՞նչ է անհրաժեշտ:

ՊՍԱՍՍԱՍԱ. - Նախ պէտք է պարզել, թէ ինչպիսիք պիտի լինի դատաիրական համակարգը ժողովրդավարական իրաւական երկրում կայանալիք քաղաքացիական հասարակարգի իրաւական արաբերութիւնների կարգաւորման բնագաւառում: Հարցի պատասխանը. մեր պատկերացմամբ. պիտի լինի միանշանակ անհրաժեշտ է ապահովել ուժեղ եւ անկախ դատական համակարգի ստեղծումը:

Սակայն դա ամենեւին էլ չի նշանակոււմ. թէ համակարգի կայացումը կը լինի միանգամից:

Այն երկարատեւ գործընթաց է կապուած ինչպէս համապատասխան իրաւական դաշտի ստեղծման եւ բնակչութեան իրաւագիտակցութեան մակարդակի բարձրացման. դատական իշխանութեան (երրորդ իշխանութեան) կայացման, այնպէս էլ օրէնսդիր եւ գործադիր իշխանութիւնների փոխյարաբերութիւնները կարգաւորող օրէնսդրական չափանիշների ընդունման հետ: Ըստ որում պէտք է նկատի ունենալ, որ դատական իշխանութիւնն ինքնուրույն է եւ գործում է օրէնսդիր ու գործադիր իշխանութիւններից անկախ: Սակայն մեր պայմաններում. երբ դեռ օրէնսդիր կառոյցների գործունէութիւնն այդ ուղղութեամբ անկայուն է, ընդունուած օրէնսդիր արարքները ըրաշխիքներ չեն տալիս դատական իշխանութեան անկախութեան եւ անձեռնմխելիութեան, դատարանի նկատմամբ անյարգալից վերաբերմունքի եւ դատական գործունէութեանը միջնատելու պատասխանատուութեան համար: «Դատարանակազմութեան մասին» եւ «Դատաւորի կարգավիճակի մասին» սեփական օրէնքների բացակայութիւնը, Հայաստանի Հանրապետութիւնում արդէն ուժի մէջ մտած նոյնանուն օրէնքների Լեռնային Դարաբաղի Հանրապետութեան տարածքում կիրարկման անհասկանալի ձգձգումը, տարբեր պաշտօնատար անձանց կողմից օրէնքների ոչ իրաւական, տարբերոյթ մեկնաբանութիւնները միմիայն կարող են խոչընդոտել եւ բացասաբար անդրադառնալ բարեփոխումների գործընթացի վրայ: Սի բան, որ անթոյլատրելի է:

Գ. - Այնուամենայնիւ, ո՞րն է ձեր կողմից ընդունելի ինտարքտոր տարբերակը...

Պ. - Ոմանք ընդունում են ուժի մէջ մտած, գործող օրէնքների պահպնքները պարզապէս մի կողմ թողնելով ջանում են ինչ-որ «փորձաքար» փնտռել արտադատելով լոկ իրենց նեղ անհատական կարծիքները: Առանց օրէնքի վրայ հիմնուելու. երբեմն մի շարք տարբերակներ են առաջարկոււմ Լեռնային Դարաբաղի Հանրապետութեան դատարանակազմութեան եւ արդարապատուութիւն իրականացնող դատական ատեանների կառուցւածքների փոփոխման վերաբերելով անտեսելով արդէն իսկ Հայաստանի Հանրապետութիւնում գործող օրէնքների պահպնքները: Նման դէպքում ի՞նչ խօսք կարող է լինել օրէնքի գերակայութիւնն ապահովելու սկզբունքի պահպանման մասին: Ուստի, անհրաժեշտ են գտնում սեփական ուժեղութիւ (հնարաւորութիւններով). հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետութիւնում գործող օրէնսդրութիւնը. ձեռնամուխ լինել դատական համակարգի ստեղծմանը: Ընդօրինակելով Հայաստանում ներկայումս գործող դատական համակարգի կառուցուածքային ստորաբաժանումների աշխատանքի փորձը, Լեռնային Դարաբաղի Հանրապետութիւնում ապահովել համապատասխան ռուազագոյն թուաքանակով դատական ատեանների ստորաբաժանումների ստեղծումը եւ մշակւած յստակ *մեքանիզմների* կիրառումը:

Գ. - Դուք, ինչպէս նշեցիք, կողմնակից էք դատական իշխանութեան անկախութեանը: Իրաւական պետութեան կայացմանը ձգտող մեր երկրում, ձեր կարծիքով, վերելից «արձակուոյժ» հրաման ըր կ'իշխի, թէ՛ ուժեղը...

Պ. - Պիտի խոստովանել, որ դատաիրական բարեփոխումների գործընթացը Լեռնային Դարաբաղի Հանրապետութիւնում, այսպէս ասած դեռեւս տեղապոյտների մէջ է գտնոււմ, որը հիմնականում կապուած է դատաւորների նոր կարգավիճակի եւ նրանց նշանակումների հետ: Քննարկումների ժամանակ գործադիր իշխանութեան ներկայացուցիչները երբեմն առաջարկում են այնպիսի տեսակետներ, որոնց հիմնածայր դատական մարմինները պէտք է ձեւաւորուեն գործադիր իշխանութեան գործուն միջնատութեամբ: Դրանով իսկ փորձ է արւում լրացուցիչ լծակներ ձեռք բերել հետագայում դատական իշխանութեան վրայ ազդեցութիւն ունենալու նպատակով: Այսինքն իշխանութիւնների տարանջատումն սկզբունքի հիման վրայ հարցականի տակ է դրւում դատարանի անկախ գործունէութիւնը գործածել եւ օրէնսդիր իշխանութիւնին: Կարող է հարց ծագել, իսկ ո՞ւր է ձեռնտու անկախ են ուժեղ համակարգը: Ի հարկէ ոչ գործադիր իշխանութեանը. ոչ ներկայացուցչական, ոչ գործիք գործերի եւ ոչ էլ նախաքննութիւն իրականացնող մարմիններին: Կարճ ասած պետական ոչ մի կառոյցի. Բնականաբար, նրանց գործունէութիւնն առնչւում է ցի: Բնականաբար, նրանց գործունէութեան հետ, իսկ դատական իշխադատական գործունէութեան հետ, իսկ դատական իշխանութեան անկախութիւնը շատերի սրտում չէ... Մինչդեռ նման իշխանութեան ապահովումն անհրաժեշտութիւն է նման իշխանութեան ապահովումն անհրաժեշտութիւն է ժողովրդի համար, որից արդարադատութիւն են ակնկալւում մարդիկ: Հետեւաբար դատական իշխանութեան անկախութիւնն ամենեւին ինքնապատակ չէ: Նպատակը իրաւական պետութեան կայացումն է, ուր ոչ թէ վերելից իրաձման է իշխում, այլ օրէնքը: Ես հաստատւմ եմ վերջի իրաձման է իշխում, այլ օրէնքը: Գլխաւոր խնդիրն այն է, կախ են ուժեղ լինել չի կարող: Այլաւոր խնդիրն այն է, որպէսզի իր լիազօրութեան շրջանակներում դատական իշխանութիւնը կարողանայ յուսալիօրէն պաշտպանել հանրապետութեան քաղաքացիների սահմանադրական հանրապետութեան քաղաքացիներն ապահովի՞ր, որին իրաւունքները: Սա է հիմնական ան չափանիշը, որին պիտի հասնել դատաիրական բարեփոխումների իրականացման արդիւնքում:

Գ. - Պարոն Դադայեան, որպէս հանրապետութեան Գե-

րագոյն դատարանի նախագահ, ըստ ձեզ, մօտ ապագայում ինչպիսի՞ն կը լինի դատաիրական համակարգն Արցախում. Հիմնականում ո՞ր օղակները կ'ենթարկուեն էական փոփոխութիւնների:

Պ. - Դատական իշխանութիւնն Արցախում պիտի համահունչ լինի Հայաստանի Հանրապետութիւնում գործող դատական իշխանութեան համակարգին: Այսինքն արդարապատուելից պէտք է իրականացուի եռաստիճան դատական մարմինների կառուցուածքով առաջին ատեանի, վերաքննիչ եւ վճռաբեկ ատեանի դատարանակազմութեամբ: Ըստ որում առաջին ատեանի դատարանում գործերը քննւում են դատաւորի կողմից միանձնեալ: Դատաւորը փաստօրէն հանդէս է գալիս (ինչպէս ամրագրուած է օրէնքում) որպէս դատարան, իսկ վերաքննիչ եւ վճռաբեկ ատեաններում գործերը պէտք է քննուեն հաւաքական երեք դատաւորի կազմով: Ֆրանսական օրէնսդրութեամբ, որից հիմնականում ընդօրինակուած է Հայաստանի Հանրապետութեան դատարանակազմութեան մասին օրէնքը, սահմանուած է, որ վերաքննիչ դատարանում դատական նիստին մասնակցում են երեք դատաւորներ: Իսկ վճռաբեկ ատեանի կողմից դատավճռի բեկանման դէպքում վերաքննիչում գործը քննւում է հինգ դատաւորների կազմով: Հիշարդի քաղացած երկրներում ահա թէ ինչպիսի հիմնադրաշենակութիւն է տրւում գործերի հաւաքական քննարկմանը վերաքննիչ դատարանում: Պաշտօնատար որոշ անձանց այն կարծիքը, թէ Դարաբաղում հնարաւոր է վերաքննիչ դատարանում գործերը քննել նոյնպէս մէկ դատաւորի կազմով, անհեթեթութիւն է. օրէնքով չհիմնաւորուած ու հակասում է քրէական դատավարական օրէնսգրքի չափանիշներին:

Գ. - Իսկ ի՞նչ է արւում Հայաստանում ընդունուման ճոր օրէնսդրութեան մէջ տեղ գտած թերութիւնները Արցախում չկրկնելու համար...

Պ. - Չպէտք է սոռնալ, որ Լեռնային Դարաբաղի Հանրապետութեան քաղաքացին եւս սահմանադրական իրաւունքների անմիջական կրողն է, եւ ոչ ոք (անկախ պաշտօնական դիրքից) իրաւատւ չի խոչընդոտելու կամ նեմնազնելու նրա իրաւունքների դատական պաշտպանութիւնը օրէնքով ստեղծում դատարանակազմութեան (այսինքն ինչպէս Հայաստանում) համապատասխան ատեաններում: Ի՞նձ թւում է, թէ Հայաստանում ընդունւած ճոր օրէնսդրութեան մէջ տեղ գտած թերութիւնների մասին խօսելն անիմաստ է. քանի որ, ինչպէս ասում են, օրէնքի թերութիւնները բացայայտւում են միայն կիրաւման ընթացքում: Ընդիմաբալէս օրէնքի չափանիշը պէտք է լինի սահուն եւ ենթակալ կատարելագործման կիրարկման ժամանակ փոփոխութիւններ մտցնելու միջոցով:

Այնպէս որ թերութիւնները դեռ ենթակալ են բացալատման ու ճոր միայն... սրբագրման:

Գ. - Հանրապետութիւնում դատական համակարգն ի՞նչ սկզբունքներով կ'առաջնորդուի:

Պ. - Մեր նպատակն մէլք պիտի լինի: Դարաբաղում ճոր կազմաւորուող դատական համակարգը պարտաւոր է գործել միմիայն անաչառութեան, անկողմնակալութեան, ինչպէս նաեւ դատական կողմերի մրցակցութեան սկզբունքներով: Դատավարութիւնն իրականացնող դատաւորները (առանձնապէս նախագահողը), ի կատարումն անաչառութեան սկզբունքի, պէտք է ղեկավարեն միայն դատավարութեանը արանց հարցաքննութիւնների մասնակցելու: Մինչդեռ մեղադրող կողմը մրցակցութեան սկզբունքով պարտաւոր է պաշտպանել եւ ապացուցել ներկայացուող մեղադրանքները: Դատապաշտպանը, բնականաբար, պէտք է կատարի պաշտպանի իր առաքելութիւնը... Ի՞նչ խօսք. որ դատաւորը, որպէս ապաքաղաքականացուած դատական իշխանութեան լիազօրութիւնները իրականացնող, պէտք է առաջնորդուի քաղաքական անաչառութեան սկզբունքով:

Գ. - Այնուամենայնիւ, Արցախում ի՞նչ հիմունքներով կը գործեն դատարանները: Ո՞վ է իրաւատու կատարելու դատաւորների ընտրութիւնն ու նշանակումը:

Պ. - Այդ հարցի քննարկման ժամանակ արտայայտուել են ամենատարբեր կարծիքներ: Իմ պատկերացմամբ, դատաւորների ընտրութիւնն ու նշանակումը պէտք է կատարուի հետեւեալ կերպ. առաջին ատեանի դատարանի դատաւորների եւ վերաքննիչ դատարանի դատաւորների բեկանումները վերաքննիչ դատարանի նախագահի եւ արդարադատութեան պետկալքութեան պետի համատեղ միջնորդութեամբ, իսկ վճռաբեկ դատարանի դատաւորները տուեալ դատարանի նախագահի միջնորդութեամբ, ներկայացուում են հանրապետութեան նախագահին: Եւ էլ իր հերթին Ազգային ժողովի հաստատման է ներկայացնում: Իմ կարծիքով, այս տարբերակը Լեռնային Դարաբաղի Հանրապետութեան աւելի ժողովրդավարական է եւ ընդունելի. քան 10-15 դատաւորի համար արդարապատութեան խորհրդի ստեղծումը: Բացի դրանից, առաջարկուող տարբերակը բացառում է օրէնսդիր եւ գործադիր իշխանութիւնների ներկայացուցիչների միջամտութիւնը դատական իշխանութեան ստեղծմանը:

Գ. - Զրեական դատավարութեան օրէնսգրքի համաձայն, Հայաստանի Հանրապետութիւնում անձի կալանաւորման հարցն իրականացնում է դատական կարգով: Այն ինչպիսի՞ լուծում կը ստանալ Արցախում:

Պ. - Ինչպէս Հայաստանի Հանրապետութիւնում, այնպէս էլ Արցախում անձի կալանաւորման հարցը, անկասկած, պէտք է լուծուի դատական կարգով, որպէսզի պահպանուի գործող օրէնսդրութեան կիրառման միատեսակ դաշտ (ինչպէս սահմանուած է Զրեական դատավարական օրէնսգրքով): Դա կարելու է այն առումով, որպէսզի միաժամանակ չստեղծուի օրէնքների մրցակցութիւն: Մի բան, որի անկալութիւնն անհնարին է դարձնում օրէնքների միատեսակ կիրառումը մինչեւ նրանում համապատասխան փոփոխութիւններ մտցնելը (մինչեւ սահմանադրական օրէնքները եւ հանդիպանւն, որոնք հետագայում Լեռնային Դարաբաղում Հանրապետութիւնում ժամանակաւորապէս ռազմական իրադրութիւն է. հնարաւոր է, որպէս բացառութիւն, անձի կալանաւորման հարցը վերապահել դատաիրազական մարմիններին:

Գ. - Հանրապետութեան դատաիրաւական համակարգում փոփոխութիւններ են իրականացւում ոչ կատարեալ Սահմանադրութեան առկայութեան դէպքում: Ի՞նչ էք կարծում, հակասութիւններ չ'են լինի...

Պ. - Դատաիրական բարեփոխումների մարդկանց կը տան ըսանց իրաւունքների յարաբերական պաշտպանութեան բարձրացում, քաղաքացիական հապակարգի կայացման ապահովում: Ի վերջոյ, կը նպաստեն իրաւական պետութեան ստեղծմանը, որի պայմաններում կը գերիշխի օրէնքի գերակայութեան սկզբունքը:

Գ. - Վերջին հաշւով, դատաիրաւական բարեփոխումներն ի՞նչ կը տան մարդկանց: Կ'արդարացուն ց, արդեօք, պետութեան, ժողովրդի պատկերները...

Պ. - Դատաիրական բարեփոխումները մարդկանց կը տան ըսանց իրաւունքների յարաբերական պաշտպանութեան բարձրացում, քաղաքացիական հապակարգի կայացման ապահովում: Ի վերջոյ, կը նպաստեն իրաւական պետութեան ստեղծմանը, որի պայմաններում կը գերիշխի օրէնքի գերակայութեան սկզբունքը:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԿԱՐՈՂ Է ՇՐՋԱՆՈՒՄ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋԱՐԸ ԳԱՆՆԱԼ

Ստորել կը ներկայացնենք Հայաստանի գիտութեան եւ կրթութեան նախարար Լեւոն Սկրտչեանի հետ «Հայաստանի Հանրապետութիւն» թերթի աշխատակից Թամարա Ղալէշեանի կատարած հարցազրոյցը, որ լոյս կը սփռէ Հայաստանի կրթական համակարգին եւ համալըսարանական ծրագիրներուն վրայ, մա՛նաւոր ստար երկիրներու համալսարաններու հետ գործակցելու առնչութեամբ:

Նախարարը կը ներկայացնէ յառկատարուած իրագործումներն ու յառաչիկայի ծրագիրները:

ՀԱՐՅՈՒՄ. - Պրն. Միքայէլեան, Մարտի 3ին Մոսկուայում տեղի ունեցող ԱՊՁի առգաժ երկրների կրթութեան նախարարների խորհրդակցությունը եւ ինչպիսի՞ն եւ արդիւնքներ:

ՊՍԱՍՍԱՍԱ. - Խորհրդակցութեան կայանալու փաստն ինքնին կարելի է Համարել լուրջ յաջողութիւն, եթէլ յատկապէս նկատի ունենանք, որ որոշակի քաղաքական խնդիրների խոչընդոտմամբ՝ նման խորհրդակցութիւն տեղի է ունեցել Հինգ եւ կէս տարի առաջ: Դեռեւս ամիսներ առաջ Թուս-Հայկական Համալսարանի բացման ժամանակ, որին ներկայ էր նաեւ Թուսիոյ կրթութեան փոխնախարար Կնոյդակովը, խօսք եղաւ այս խորհրդակցութեան հրաւիրման անհրաժեշտութեան մասին: Ժողովի բովանդակալից աշխատանքի Համար լուրջ նախապատրաստութիւն էր կատարուել: Անպէս որ՝ եզրակացութեան մէջ, արդիւնքներից ենելով, արձանագրուեց, որ այն կարելի է Համարել ԱՊՁի առողամ երկրների կրթութեան նախարարների երրորդ խորհրդակցութիւն: Քննարկուեցին յատկապէս մեզ Համար կարեւորագոյն խնդիրներ, հնարաւորութիւն տեղուեց տեսակէտներ փոխանակելու եւ Համեմատելու կրթական Համակարգերի, ինչպէս նաեւ ներկայացնելու իւրաքանչիւր երկրում կրթութեան յարեփոխումներին ուղղուած գործընթացները: Ընդհանուր ցուել ունէլ ինք՝ որոշակի առանձնալատութիւններով Հանդերձ: Եւակ տալին ընդհանուր կրթական տարածքի տեղծման խնդիրն էր՝ յենուելով Թաշկենտեան խորհրդակցութեան Հիմնարար սկզբունքի վրայ, որն, ի ղէպ, ստորագրել են մի շարք երկրներ: Քայլերը, որոնք տանելու են ընդհանուր կրթական տարածքի տեղծմանը, դժուար, բայց իրագործելի են, նախ՝ պիտի յաղթահարուի տարբեր երկրների իշխողական դաշտերի տարբերութիւնը: Կան նաեւ որոշակի քաղաքական խնդիրներ: Բայց ընդհանուր առմամբ միջնորդող կաուուցողական էր:

Հ. - Ճշգրիտ ի՞նչ համաձայնութիւններ եւ ձեռք բերուել: Ի՞նչ փաստաթղթեր են ստորագրուել:

Պ. - Ընդունուեց երեք որոշում, որոնցից առաջինը՝ բարձրագոյն ուսման Հիմնարկների մասնաճիւղերի գործունէութեան կանոնակարգման վերաբերեալ, յատկապէս Հայաստանի Համար կարեւորագոյն խնդիր է: Երկրայումս Հայաստանում գործում են տարբեր, ընդ որում՝ հզօր բարձրագոյն ուսման Հիմնարկի մասնաճիւղեր, որոնք չեն ապահովում կրթական այն որակը, որը Համարով է մայր բարձրագոյն ուսումնական Հաստատութեան անւամբ:

Ընդունուած որոշման ձկուեն միւսուղմը՝ հնարաւորութիւն է տալիս երկողմ, եուակողմ յարաբերութիւններով կարգաւորել այս խնդիրը: Երկրող որոշումը, որ կայացրեց ժողովը, նույնպէս կարեւոր նշանակութեան խնդիր էր: Դա կրթութեան վերաբերեալ փաստաթղթերի՝ փոխողարձ ընդունման եւ ակողմիական կրթութեան փոխողարձ ձանաչման վերաբերեալ փաստաթղթի ստորագրումն է: Այստեղ մեխուենք ճշգրիտ խնդիր: Գիտական կուլումները եւ աստիճանները մեզ մօտ աշխպէս կանոնակարգուած չեն, ինչպէս ԱՊՁի մաս երկրներում: Լուրջ քննարկումների արդիւնքում ընդունուեց մեզ Համար կարեւոր որոշում:

Երրորդ որոշումը դասագրքերի եւ կրթական, ոձային ձեւանրկների Համատեղ տեղծման եւ նորացման վերաբերեալ Համաձայնարանի ընդունումն էր: Մեզ մօտ շարունակուում է միջնակարգ դպրոցի դասագրքերի եւիթհողրի տեղծման գործընթացը: Համաշխարհային Դրամատիական աշխուլութեամբ մենք իրականացրւում ենք այդ ծրագիրը, եւ այս իմաստով՝ ուուական փորձը ոուանելի է: Նախագծի մէջ աուկալ որոշ անընդունելի կէտեր, մասնաւորապէս, կապուած պատմութեան դասագրքերի բովանդակութեան ընդհանուր Համաձայնեցման եւ վերահսկման հետ, Հայաստանի, Վրաստանի եւ Մոլտաւիայի աուաջարկութեամբ Հանուեցին: Արդիւնքում Հաստատուեց ընդունելի ձեւակերպմամբ որոշում:

Հ. - Պրն Միքայէլեան, այս կարիւր, բայց մի էիչ ընկաւմուր որոշումներից գտա՝ գործիական Բուլդի եղի՞լ եւ:

Պ. - Հանդիպումների ունեցանք Թուսիոյ կրթութեան նախարարի, փոխնախարարի եւ Մոսկուայի կաուավարութեան կրթութեան պատասխանատուի հետ, որի արդիւնքում ձեռք բերուեց Համաձայնութիւն՝ Հայաստանի ուսանողներին կրթաթնդակներ յատկացնելու վերաբերեալ: Այդ յատկացումները կը լինեն եւ ժողովուրդների բարեկա-

մութեան Հիմնարկի, ե՛ւ մի շարք աուաջատար Համալսարանների, ե՛ւ ճշգրիտ Մոսկուայի կաուավարութեան կողմից: Վերջինիս հետ պայմանաւորուածութիւն է ձեռք բերուել դեռեւս Եուրի Լուժքովի ալցելութեան ժամանակ: Կր յատկացուի 50 կրթաթուակ:

Հանդիպումների ընթացքում ձեռք բերուեց մէկ այլ պայմանաւորուածութիւն, որ աուաներէն դասաւանդող մեր ուսուցիչները կարողանան վերապատ

ՄԻԶԱԶԳԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՆՎԵՐՋ ՊԱՏԵՐԱԶՄ՝ ԻՐԱՔԻ ԴԷՄ

1998 Ղեկտեմբերին Իրաքի դեմ ամերիկա-բրիտանական ռմբակոծումներուն զինւորական արդիւնքը կը թուի չնչին ըլլալ: Առաւել, ՄԱԿ վարկաբեկուած է, Ռուսիա՝ զայրացած, արաբական հանրային կարծիքը՝ զայթակղած, Պաղտատի վարչակարգը՝ ամրացած, իսկ հարցին քաղաքական լուծումի հաւանականութիւնը՝ շատ աւելի նուազած:

ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի վերապահ կեցուածքին եւ Իրաքի դեմ տեղի ունեցած ռմբակոծումին վերաբերեալ անոր քողարկուած քննադատութիւններուն «Ուաշինկթըն Փոսթ»-ի խմբագրականը կը պատասխանէր. «Միացեալ Նահանգները եւ Մեծն Բրիտանիան շատ աւելի հաւատարիմ են Միացեալ Ազգներու Կազմակերպութեան նպատակին եւ բնագործներուն. քան ինքը՝ ՄԱԿ»:

Եթէ բաները իմաստ մը ունին, ուրեմն Ուաշինկթընը որեւէ մէկէն աւելի ատակ է որոշելու. թէ ինչը կը համապատասխանէ արդարութեան եւ իրաւունքներուն: Եթէ միջազգային համայնքը զայն կ'ընդունի՝ շատ լաւ, իսկ եթէ կը մերժէ՝ Միացեալ Նահանգները կը պարտադրեն իրենց կարծիքը:

* *

16 Դեկտեմբեր 1998-ին է: ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդը կը քննարկէ ՄԱԿի Յատուկ Յանձնախումբի աւտորալիաքի նախագահ Ռիչըրտ Պաթլըրի եւ կորիզային Ուժանիւրի Միջազգային ընկերութեան տեղեկագիրները: Այս վերջինը կը պնդէ, որ Պաղտատ կատարած է իր պարտաւորութիւնները:

Ռ. Պաթլըրի կարծիքով, ՄԱԿի Յատուկ Յանձնախումբը «անհրաժեշտ միջոցներ չունի՝ զինաթափութեան արդիւնաւետ աշխատանք տեսնելու համար»: Այս հաստատումը կը զոտնայ քննարկման նկիւր. սակայն հազիւ ծայր առած, քննարկումը կ'ընդհատուի. նովորական հանդիսատեսներուն նման, ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի անդամները «Մի. Էն. Էն.» կ'առնեն կ'իմանան. որ Սպիտակ Տունը յայտարարած է Իրաքի դեմ՝ ռմբակոծումներու սկիզբը:

Այս որոշումին գլխաւոր հիմնաւորումը կը հանդիսանայ Ռիչըրտ Պաթլըրի տեղեկագիրը: Սակայն արագօրէն յայտարարուեց, որ Սպիտակ Տան թելադրանքներով էր, որ շարժած էր Պաթլըրի գրիչը: Ինչպէս ընդունեց ամերիկացի բարձր պաշտօնատար մը, թէ Պաթլըր «մեզ հետ բաժնեջ իր նախնական հրակայութիւնները: Մենք հակադրեցինք եւ հարցումներ հարուցելով: Այս անոր վերջնական տեղեկագիրին հակադրեցինք որոշելով ուժի գործածութիւնը»:

Այս վերջին մէջբերումը սակայն սխալ է. 13 Դեկտեմբերին, վերջնական տեղեկագիրի ներկայացումէն երեք օր առաջ Սպիտակ Տունը արդէն իսկ տեղեկ պահած էր ամերիկեան բանակին հրամանատարութիւնը, թէ նախագահը յառաջիկայ օրերուն Սպիտակ հրամանգէ Իրաքը ռմբակոծել:

Միւս կողմէ, Ռիչըրտ Պաթլըրի տեղեկագիրին մասնակի բնույթը արագօրէն բացայայտուեցաւ դիւանագետներուն եւ լրագրողներուն կողմէ: Ինչո՞ւ տեղեկագիրը չէր յիշեր մէկ ամսուան ընթացքին Իրաքի մէջ առանց որեւէ հարցի կատարուած քննութիւն:

Ներուն թիւը (300): Ինչո՞ւ անկա ալքան մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ զանազան փոքր պատահարներու, որոնք ընդհանրապէս լաւ աւարտած են:

Ինչ կը վերաբերի ընդհանուր հզրակացութեան («ՄԱԿի Յատուկ Յանձնախումբը անհրաժեշտ միջոցները չունի զինաթափութեան արդիւնաւետ աշխատանք տեսնելու համար»), անկա պարզապէս սուտ է: Իրականութեան մէջ, Իրաքը արդէն իսկ մեծ չափով զինաթափ եղած է: ՄԱԿի Յատուկ Յանձնախումբին աշխատանքը արդիւնաւետ էր: Զինաթափութեան չորս թղթածրարներէն երեքը (կորիզային, քիմիական եւ հրթիռային սարքերու վերաբերեալ) արդէն իսկ հզրակացուած էին:

Այս կացութեան մէջ ինչպէս կարելի է սպասել, որ Իրաք չփորձէ վերականգնել իր զինուորական ուժը: Իրաք կը գտնուի շրջանային դժուար պայմաններու մէջ: Իսրայէլ ունի զանգուածային աւերիչ զենքերու ամբողջ շարքը եւ զանոնք փոխադրող սարքեր: Իրան զարգացող երկար եւ կարճ հասողութեամբ հրթիռներու իր արտադրութիւնը եւ, ըստ Միացեալ Նահանգներուն, կը փորձէ կորիզային ռումբ պատրաստել: Թուրքիան զինուորական միջամտութիւններ կը կատարէ իրաքեան հողերուն վրայ, Քիւրտիստանի մէջ: Իրաքեան որեւէ կառավարութիւն չի կրնար արհամարհել այս վտանգները:

ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի թիւ 687 որոշումին (3 Ապրիլ 1991) ներկայացուցած ըմբռնած էին այս մէկը եւ այդ պատճառով է, որ յօդուածը Իրաքի հետ զինադադարի պայմաններ ճշդելով հանդերձ կը շեշտէր, թէ անհրաժեշտ է ճիշդ բաժնել, որ Միջին Արեւելքի մէջ ընդհանրապէս հակակշիռի ենթարկուի սպառնալիցները:

* *

Իրաքի ռմբակոծումը հաղորդող «Մի. Էն. Էն.»-ի պատասխան տալը քրքրական էր՝ 2 մասի բաժնուած: Թուրքիան կ'երեւէր Պաղտատը ռումբերու տարափուն տակ, իսկ «պատահան»-ը մը մէջ՝ Միացեալ Նահանգներու Ներկայացուցիչներու Տունը կը քննէր նախագահին պաշտօնագրի մասնագրումը: Մէկ կողմէ՝ մահը, միւս կողմէ՝ նախագահին սեռային արկածախնդրութիւնները քննարկող, իր կողմնացոյցը կորսնցուցած ժողովրդավարութիւն մը: Երկու պատկերներուն միատեղումը ամէնէն մուր կասկածներ կը յարուցանէր՝ Իրաքի վրայ կատարուած յարձակումին պատճառներուն մասին:

Սակայն եթէ «Անապատի Աղուէն» գործողութեան բուռն կարգ ճշդուեցաւ ներքին հարցերու հիման վրայ, անկա ծրագրուած էր երկար ժամանակէ յետեւ մաս կը կազմէր Միջին Արեւելքի եւ Մոցի մէջ զինուորական եւ քաղաքական գերշիջանութիւն հաստատելու ամերիկեան քաղաքականութեան, որուն հիմքին են Իսրայէլի հետ դաշնակցութիւնը եւ ցած գիներով քարիւղ գնելու ճիշդը:

Հակառակ քարիւղի տակադի գինի անկումին, «սեւ ոսկի»-ի շուկային վրայ հակակշիռ ունենալը կը մնայ հիմնական: Միջին Արեւելքի եւ Մոցի քարիւղի պահեստները տակաւին երկար ատեն կենսական կշարժանքներուն պայմանով արեւմտեան տրնտեսութեան համար:

Միւս կողմէ, Իսրայէլի հետ Միացեալ Նահանգներու ռազմավարական դաշնակցութիւնը, ներքին թէ արտաքին պատճառներով, կը մնայ անփոփոխելի: Սպիտակ Տունը մասնաւորաբար կը բաժնէ Իսրայէլի այն մտահոգութիւնը, որ զանգուածային աւերիչ զենքերը սպառնալիք են Միջին Արեւելքի համար: Անկա կը մոռնայ, որ Իսրայէլ շրջանին մէջ կորիզային ռումբ ունեցող առաջին երկիրն էր:

Իրաքի վրայ յարձակումին պատճառով ամերիկացի նախագահը կորսնցուց 15 Դեկտեմբեր 1998-ին Կազալի իր այցելութեան ստացած վարկը. արաբական եւ իսլամական աշխարհին մէջ բարձրացաւ 1991-էն յետեւ անհախառն քողովքի ալիք: Անշուշտ Սպիտակ Տունը կը յուսաւ, որ այս հակադրութիւնը մեղմանայ: Սակայն, կամայ թէ ակամայ, ամերիկացի պետականները հետզհետեւ աւելի կը խորացնեն «քաղաքակրթութիւններու կոլի»-ը, ուր «չարքեր» միշտ արաբները կամ իսլամներն են, իսկ «բարիները»՝ ամերիկացիները:

«Անապատի Աղուէն» գործողութեան արդիւնքը կը բուռն ըլլալ չնչին, եւ աւելի անկեղծօրէն՝ ժխտական: ՄԱԿ, խորապէս պաշտօնաւոր, վարկաբեկուած է: Մոսկուայի եւ Ուաշինկթընի միջեւ կապերը լարուած են: Իսլամ երկիրներու մէջ, «Թամատանի պատերազմէն» ցնցուած բնակչութիւնները աւելի հաւատք սկսան ընծայել ծայրայեղականներուն: Իրաքի մէջ, նախագահ Ս. Հիւսէյնի իշխանութիւնը տկարանալու փոխարէն զօրացաւ: Պաղտատ յայտարարեց, որ ՄԱԿի Յատուկ Յանձնախումբը անցեալին կը պատկանէր, եւ հօթը տարիներու զինաթափումի աշխատանքը ի դերեւ ելաւ:

* *

Նախագահ Սատամ Հիւսէյնի հարցով տարուած, արեւմտեան քաղաքականութիւնը չի նկատեր Միջին Արեւելքին սպառնացող իսկական Պատճառները՝ պատկառումը եւ մասնակցութիւնը բաժնուած: Կը բուռն, թէ նախկին Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի անհաղթ չէ նկատուցած:

Ա. Աշխարհամարտի աւարտէն ետք Միջին Արեւելքի մէջ ծնած պետութիւններէն ոչ մէկը տոկուն է: Անոնցմէ յարաքանչիւրը կը տառապի կրօնական, ընկերային կամ ազգային հարցերէ, որոնք առաւել եւս կը սրին տնտեսական տագնապին պատճառով:

Սատամ Հիւսէյնի ամէն գնով ձեռքառաւ փորձելու քաղաքականութիւնը կըրնայ քանդել Իրաքի պետութիւնը: Այդ պահուն, երկիրը պիտի վերածուի բախումներու դաշտի մը՝ Թուրքիոյ, Իրանի, Իսրայէլի եւ Սէուդական Արաբիոյ միջեւ: Քիւրտիստանը այս պատկերին նախնական մոտեցում է: Այսպէս, հասած կ'ըլլանք Մոցի մէջ Յունուար-Փետրուար 1991-ին բացուած համբուստ աւարտին: Եւ խոստացուած փայլուն ապագան կը փոխարինուի հազար տարիներու մղձաւանջային պատերազմով...:

ԱԼԷՆ ԿՐԵՇ

«Աշխարհի Գալարումները»
«Լը Սոնտ Տիփլումաթը» երկամսեայ
(Յունուար - Փետրուար 1999)

ՄԻԶԻՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔ՝ ՄԱԳԼՅՈՂ ՎՏԱՆՊԵՐ

ԵՐԿԻՐ	ԲԼԱԿԶՈՒԹԵԱՆ ԹԻՒ	ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՏԱԿՆԵՐՈՒՄ ԴԻՏՏԵ (1998)	ԶԻՆԵԱՆ ՈՒԹԵՐ
Թուրքիա	62,600,000	8,2 միլիառ տոլար	639,000 գործօն 378,700 պահեստային
Սուրիա	15,874,000	1,7 միլիառ տոլար	320,000 գործօն 500,000 պահեստային
Յորդանան	4,867,000	548 միլիոն տոլար	104,050 գործօն 35,000 պահեստային
Եգիպտոս	61,300,000	2,7 միլիառ տոլար	450,000 գործօն 254,000 պահեստային
Իսրայէլ	5,910,000	7 միլիառ տոլար	175,000 գործօն 430,000 պահեստային
Իրաք	23,144,000	1,3 միլիառ տոլար	429,000 գործօն 650,000 պահեստային
Իրան	70,699,000	5,8 միլիառ տոլար	545,600 գործօն 350,000 պահեստային
Զուլայթ	2,200,000	4 միլիառ տոլար	15,300 գործօն 23,700 պահեստային
Սէուդական Արաբիա	17,450,000	18,4 միլիառ տոլար	105,500 գործօն առաւել Ազգային պահակազուհի մէջ՝ 57,000

ՄԻԶԱԶԳԿԱՅԻՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՎ

Պոստիոյ խաղաղութեան ուժերուն պատկանող շուտացի զինեալներ կը հսկեն Թուրքիա քաղաքի անդորրութեան, մինչ երկրի հարաւային սահմաններուն մէջ ալպանացիներու կոտորածը տակաւին կը շարունակուի:

Մարտ 15-ի մօտալուտ գալուստին Ուաշինկթընի եւ Եւրոպայի մէջ Զոսովոյի հարցին գծով համաձայնութեան մը յանգեալու անկողինները կը սաստկանան:

Իրանի ճախագահ Մոհամէտ Խաթեմի իր Իտալիա այցելութեամբ նոր էջ բացաւ Իրանի պատմութեան մէջ. առիթ ստեղծելով Իրան - Եւրոպա յարաբերութեանց բարելաւման:

Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան ճախարար Ուիլիամ Զոհէ-Գի հետ ունեցած տեսակցութեան քանի մը վայրկեան ետք Պահլէյնի իշխան շէյխ Իսա Պըն Սուլ-

ման Ալիալիֆա, մահացաւ սրտի կաթուածի հետեւանքով: Անոր յաջորդը է իր 49ամեայ զաւակը՝ շէյխ Զամատ Իպը Իսա Սուլման, որ խոստացաւ քալել իր հօր ճամբով:

Զաթարի մէջ, ժողովրդավարութեան որդեգրման առաջին փորձերէն հանդիսացան Մարտ 8-ին կայացած քաղաքապետարանի ընտրութիւնները, որոնց ընթացքին Զաթար, Մոցի առաջին պետութիւնը հանդիսանալով, արտօնեց կիներու քուէարկութիւնը: Այս ընտրութիւններուն իրենց թեկնածութիւնը դրած էին Գաւի վեց կիներ. երեսոյց մը, որ անկախ ընտրութիւններու արդիւնքէն, ինքնին յաղթանակ մըն էր անոնց համար:

MBA Program
HAIGAZIAN UNIVERSITY
Faculty of Business Administration & Economics

● Is accepting applications for MBA and Pre-MBA program
● Two areas of concentration are available:

1. Accounting and Finance 2. Management and Marketing

The program is accredited by the Ministry of Culture and Higher Education in Lebanon, Decree No. 9657, dated December 28, 1996

For further information contact: Haigazian University
Tel.: 01-349230 / 353010 Fax: 01-353012

E-mail: admissions@haigazian.edu.lb; web page: www.haigazian.edu.lb

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ
ՀԱՍՅԵՆ

HAMPIG SASSOUNIAN
C 88440 CA STATE PRISON
D4- 240 44750 60TH STR.
WEST PLACASTER CA 93536

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԵՋ
ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Յուրբ անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»-ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պիտի է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թրւականէն առնուապէս օր մը առաջ, ՄԻՆՏԵԻ ԵՐԵՎԱՆԻՆԻ ԺԱՄԱՐ 5:

ՄԱՀԱՅԻՆԵՐԸ քացառութիւն են: Մահապղ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան առնէ որ գայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԻՎԱՆՈՎ ՄԻԼՈՇԵՒԻՉԷՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԷ...

Ծաղր նակում Յոյ Էջև

Սակայն ան յստակ չէր դարձուցած, թե արդեօք Միլոշեիչէն պիտի պահանջե՞, որ Էնթարկուի պայմաններու թէ Մոսկուայի պօրակցութիւնը պիտի արտայայտէ անոր ՕԹԱՆԷան գլխաւորութեամբ ուժեր չընդունելու իր կեցուածքին մէջ։

Արեւմուտքցի ղեկավարներ կ'ըսէն, թէ քաղաքական լուծումը, որ ալ պանացիներուն լայն տարողութեամբ ինքնավարութիւն սակայն ոչ անկախութիւն կ'առաջարկէ, չի կրնար գործնականի վերանորոյ առանց ՕԹԱՆԷան շուրջ 28 հալար ուժերուն։

Միևչ ալ, երէկ Քոսովոյէն հասած տեղեկութիւններուն համաձայն, Կիւեայ բարձրաստիճան

հրամանատար մը կըցած է կտրել եւկոսլաւ ուժերու շարքերը եւ Ալպանիայէն Քոսովո տունէ։

Հաշիւ Թաքի, որ ամերիկացի բանագնացները պայրացուցած էր անկետանայով՝ խոստանալէ ետք, որ համաձայնագիրը պիտի ստորագրէ, երէկ իր պէնքի ընկերներուն հետ քննարկած է ինքնավարութեան գծով միջապգային ծրագիրը ընդունելու կարելիութիւնը։

Միջապգային համայնքին արագ լուծումի մը հետպնդումները արգիւնք են մտավախութիւններու, թէ տաք եղանակին մօտեցումով Քոսովոյի մէջ լայնածիր պատերազմ մը կրնայ

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԼԱՅՈՒԹԵՆԻ ԵՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ...

Ծաղր նակում Յոյ Էջև

թեան նիստին քննադատած էր Լաֆոնթէնի քաղաքականութիւնը դիտել տալով, որ անիկա պատճառ դարձած է, որ քուէարկողներ եւ գործարարներ դժգոհութիւն լայտնեն կառավարութեան դէմ։

Երէտարր աւելցուց, որ Լաֆոնթէնի հրաժարականը պատճառ պիտի չդառնայ, որ վարչապետը եւ ամբողջ կառավարութիւնը հրաժարի։ Ան շեշտեց, որ պիտի մնայ ամբողջացնելու համար չորս տարուան նստաշրջանը։ Վարչապետը ըսաւ եւս, որ կառավարութիւնը հաստատ պիտի պահէ տուրքերու բարեկարգումներու ծրագիրը, որ պատրաստուած էր Լաֆոնթէնի կողմէ։ Վերոյիշեալ ծրագիրը խորհրդարան պիտի ներկայացուի Մարտ 19ին, վաւերացուելու համար։

Երէտարրի կառավարութեան մէջ փոքրամասնութիւն մը կազմող «Կանաչ»ները յայտնեցին, որ իրենց կացութիւնը նոյնը կը մնայ եւ տեղի ունեցող փոփոխութիւնները չեն սպառնար իրենց։ Լաֆոնթէն կը նկատուէր «Կանաչ»ներուն բարեկամը կառավարական ընկերակցութեան մէջ։

●ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ մամուլը երէկ ողջունեց Լաֆոնթէնի հրաժարականը, նշելով, որ անիկա կ'ամրապնդէ վարչապետ Երէտարրի դիրքը եւ նոր շունչ կու տայ կառավարութեան։

●ԲՐԻՏԱՆԻԱ ողջունեց Ալբալի նշանակումը, սակայն վարչապետ Թոնի Պլեյնի բարբերը հերքեց այն լուրերը, ըստ որոնց բրիտանացի նախարարներ մեծ ուրախութեամբ ողջունած են Լաֆոնթէնի հրաժարականը։ Բանբերը դիտել տուաւ, որ բրիտանացի նախարարներ լայնապէս

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ, ԼԵՀԱՍՏԱՆ ԵՒ ՉԵԽ ՎԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ...

Ծաղր նակում Յոյ Էջև

Մինչ այդ, չեշտեց Իվաչով, Ռուսիա պիտի ապահովէ զինուորապէս հակադարձելու իր կարողութիւնը։

Ռուսական թերթերը երկէ մանրամասնորէն նաղրադարձան ՕԹԱՆի ընդարձակման հարցին։ «Ռուսիա ընդհանուր առմամբ ընդունած է ՕԹԱՆեան ընդարձակման տուեալը», լուսւ «Սեվոտնիա» օրաթերթը, «այլ ընտրանք չկայ», յայտնեց անիկա։

ՉԵԽ ՎԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՄԲՈՐԻԱԿԱՅԻՆ ՊԵՏ

Չեխ հանրապետութեան նախագահ Վաչլաւ Հաւել երկէ յայտարարեց, թէ Մարտ 12ը երկրին պատմութեան համար առանցքային պահ մը կը ներկայացնէ։

«Բնաւ մաս չենք կազմած նման ընդարձակ եւ ուժեղ ապահովութեան խմբակցութեան մը, որ միա-

ժամանակ կը յարգէ մեր պատութեան գերիշխանութիւնը եւ կամքը», լուսւ ան։

ՕԹԱՆի նոր անդամ միւս երկու երկրներու ղեկավարներուն հետ Հաւել չեշտած է, թէ այս ընդարձակումը վերջինը պիտի չէ լլլայ։ Չեխ ղեկավարները կ'ուզեն մասնաորարար Սլովաքիան ՕԹԱՆի անդամ տեսնել։ Անիկա նախկին Չեխոսլովաքիոյ մէկ մասը եղած է։ Չեխ հանրապետութեան պողտին սպասարկութեանց գործակալութիւնը հազուապետ հաղորդագրութեան մը մէջ ողջունեց զինակցութեան անդամակցութիւնը։

Այդ անդամակցութիւնը սակայն երկրին մէջ վիճելի հարց կը մնայ։ Կարգ մը չեխեր ՕԹԱՆը տնտեսական գլուխարին այս օրերուն դրամական կորուստ կը նկատեն, մինչ ուրիշներ, որոնք կը յիշեն վարչապի Ուլախ ուժերուն կողմէ 1968ի Չեխոսլովա-

ժալը տալ։

Ընկերային ծառայողներ երէկ լայնեցին, թէ տակաւին յստակ չէ, թէ Մակեդոնիոյ սահմանին մօտ գտնուող լեռնային չորս գիւղերէ ալ շաքար լոյս տուած աւելի քան 4000 ալպանացիներ ո'ր կը գտնուին։

Միւս կողմէ, ՕԹԱՆի գերագոյն հրամանատար պորակո Ռեւլի Քլարք դարձեալ շեշտեց, թէ Կիւակցութիւնը պիտի չարտօնէ, որ Միլոշեիչ ահ ու սարսափի մատնէ քնակչութիւնը։ Ան լայտնեց, որ ՕԹԱՆ ունի «օդային կարելուր ուժեր», որոնք պատրաստ են հարուածելու եւկոսլաւ թիրախներ։

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸ ...

Ծաղր նակում Ա. Էջև

Այնուհետեւ քննարկուեցաւ Հայաստանի քրեական, քրեական դատավարութեան եւ վարչական խախտումներուն օրէնսգիրքին բարեփոխութեան նախագիծը։

Ներկայացնելով նախագիծը, Վ. Դալլաքեան տեղեկացուց, որ փաստաթուղթը քննարկուած է կառավարութեան, Երեսնցի Պետական համալսարանի, ինչպէս նաեւ՝ իրաւաբաններու կողմէ։ Փոփոխութեան մը համաձայն, քնտրութիւններու ընթացքին թեկնածու մը կուսակցութեան մը հասցէին իր կատարած գրպարտութեան համար կընայ ստանալ մինչեւ 5 տարի բանտարկութիւն։ Բարեփոխումներու մասին դրական դիրքորոշում ներկայացուցին նաեւ պետական - իրաւական յանձնախումբի եւ կառավարութեան ներկայացուցիչները։ Սակայն Վ. Դալլաքեանի առաջարկով նախագիծին քուէարկութիւնը յետաձգուեցաւ 15 օր։

ԱՐԱՅԱՐ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵՆԷՆ...

Ծաղր նակում Ա. Էջև

Արաֆաթ Եւրոպական Միութենէն կը պահանջէ ճընշում բանեցնել Խորաշէլի վրայ՝ Մաշխա ձի անկախութիւն հռչակելու պայմանաժամէն առաջ։ Յիշեալ թուականին կատարտի պաղեստինեան հնգամեայ ինքնավարութիւնը եւ ըստ Արաֆաթի՝ պաղեստինեան իշխանութիւնը իրաւունք կ'ունենայ անկախութիւն հռչակելու։

Արաֆաթ գիտել կու տայ, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը բժանիդութեամբ կը կիրարկէ «Ռաշիխա» պաղուժեան համաձայնագիրին յոյսը պայմանները, մինչ Խորաշէլ կը թերանայ։

Հորանտայի վարչապետ Վիմ Քոք գովեց չըջանին մէջ վարչապութիւնը ճնշելու Արաֆաթի ճիգերը՝ ցաւ յայտնելով, սակայն, որ Խորաշէլեան կողմը թերացումներ կ'արձանագրէ։ Վարչապետն ու արտաքին գործոց նախարարը, սակայն, ուղղակի գօրակցութիւն չյայտնեցին Արաֆաթի անկախութիւն հռչակելու միակողմանի որոշումին։

Միւս կողմէ, Միացեալ Նահանգներու Մերակոյտը Հինգշաբթի օր վաւերացուցած էր բանաձեւ մը, որ կոչ կ'ուղղէ նախագահ Պիլ Բլինթնին, ղէմ դնելու պաղեստինեան անկախութեան միակողմանի որեւէ յայտարարութեան։ Կը նախատեսուի, որ Ներկայացուցիչներու Տունը այլ նման բանաձեւ մը վաւերացնէ յառաջիկայ չաբթուան մէջ։

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

Հ.Յ.Դ. ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ...

Ծաղր նակում Ա. Էջև

Համագումարին բացումը կատարեց Հ.Յ.Դ. Յունաստանի Երիտասարդական Միութեան ատենապետուհի Ալիս Ապոլեան։ Ողջունիխոսքով ելողթ ունեցան Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Երիտասարդական հարցերու պատասխանատու Արօ Պոլիեան եւ Հ.Յ.Դ. Յունաստանի Կ.Կ.Կ. երիտասարդական հարցերու պատասխանատու Յարութ Մանուկեան։

Համագումարը անցաւ իր միւս աշխատանքներուն։ 2 օրերու ընթացքին, համագումարի մասնակիցները ունկնդրեցին չըջաններու գեկուցումները եւ քննարկեցին ներկայացուած գեկուցներէն իրած հարցերը եւ բանաձեցին ընդհանրական խնդիրներն ու դիտարութիւնները։ Ժողովականները ապա կեդրոնանալով միջմիութենական յարաբերութիւններու, դատարարակական, արտաքին յարաբերութիւններու եւ կազմակերպական հօգրացման խնդիրներու վրայ, աշխատանքային ծրագիր մը մշակեցին, ու պան շանձնեցին Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Երիտասարդական Գրասենեակին՝ առի համադրում եւ գործադրութիւն։ Ողբեգրուած ծրագրին մէջ յատուկ տեղ տրուեցաւ քաղերու պատրաստութեան, եւրոպական քաղաքական համակարգի մէջ Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքներուն գործօն մասնակցութեան եւ վերջապէս Եւրոպայի հայ երիտասարդական չըջանակներու հետ համագործակցութեան աշխատանքներուն։

Ժողովին ընթացքին, Եւրոպայի քաղաքական համակարգի մասին գեկուցում տուաւ Հ.Յ.Դ. Հայ Դատի Կեդրոնական Յանձնախումբի անդամ Հիլտա Զոպոյեան։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ...

Ծաղր նակում Ա. Էջև

Բանաձեւը «արդար» կ'որակէ Միւսքի խմբակի ներկայացուցած խաղաղութեան ծրագիրը եւ կոչ կ'ուղղէ ռուս, անթիկացի եւ ֆրանսացի համախաղաղահներուն, շարունակելու իրենց ճիգերը հակամարտութեան մնալուն լուծում մը գտնելու նպատակով։

«Այս որոշումով, Եւրոպական Խորհրդարանը պօրավիզ կը կանգնի Կովկասի մէջ խաղաղութեան ձգտող գործընթացին», յայտարարեց «Կովկաս» Կեդրոնի նախագահ Հիլտա Զոպոլեանը։ «1992ի մեր ստեղծումէն ի վեր, ամէն ճիգ րափած ենք, որպէսիկ միջապգային կազմակերպութիւնները դերակատար ըլլան շրջանային հակամարտութեանց լուծման գործընթացին մէջ», ըսաւ ան։

«ԵԱՀԿի վերջին առաջարկները բանակցութեանց արդար հիմքի մը վրայ հիմնուած են։ Պաքու պէտք է զանոնք ընդունի, որպէսիկ բանակցութիւնները ռուս գան ներկայ փակուղիի իրավիճակէն։ Եւրոպական Խորհրդարանի այս որոշումը պէտք է նպաստէ նաեւ ռազմական բախումներու կարեկիւրեանքան նուազեցման», աւելցուց Հ. Զոպոլեանը։

Նշելի է, որ Եւրոպայի Հայ Գատի յանձնախումբերը աշխատանք տարին Եւրոպական Միութեան վանապահ երկիրներու մէջ, որպէսիկ Եւրոպական Խորհրդարանի մէջ այս նախագիծը ընդունուի։ Հայ Գատի յանձնախումբերը իրենց գոհունակութիւնը կը լայտնեն որդեգրուած բանաձեւին համար եւ կոչ կ'ուղղեն Ալպաշէանի, դադրեցնելու մերժողական իր քրքաքքը եւ հետեւելով Հայաստանի եւ Արցախի օրինակին՝ դրական կեցուածք ցուցաբերելու ԵԱՀԿի առաջարկներուն նկատմամբ։

ՏՈՔԹ. ՈԱԶՄԻԿ ԳՆԱՃԵԱՆ (ԱԿՆԱԲՈՅԹ)

(Վկայեալ Միացեալ Նահանգներ)

Կը յայտնէ, թէ կ'ընդունի իր հիւանդները EYE AND EAR HOSPITALի մէջ, Նաքքաշ, ամէն Երեքշաբթի, Չորեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը ժամը 12էն մինչեւ 6։

Շեռածայն.- 04-521130/1/2/3
Cell. 03-629594

ԽԱԶԲԱՌ ԹԻԻ 4218

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՐԱԶԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2	*									
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱՀԱՅԵԱՅ
1. Յանձնապատասան կամ յաւակնոտ։	1 Անմիջապէս - Տառի մը անոնը։
2. Արական անուն - Ռուսական անձրպետական (հակ.):	2. Թերի, պակասաւոր - Աչագուրկ։
3. Գոյութիւն ունին - Փուշ։	3. Հարցուփորձ կամ ստումնասիրութիւն։
4. Ջրուել - Հայկական ամիսներու Գ - օրը։	4. Յուզական ածական - Պատ։
5. Սեւեռուն - Կրկնուած րաղածայններ։	5. Դեւ չհրատարակւած - Կրկնուած րաղածայններ։
6. Արեւմտեան գլոնուորական հօսրագոյն ուխտը - Խուֆած։	6. Իզական օտար անուն։
7. Արականօտար անուն - Մաքուր (հակ.):	7. Յուզիչ, աղբիարչ։
8. Խնդումներես, ծիծաղկոտ (հակ.):	8. Հիրանանեան արարատու օրաթերթ - Ալլուրենէն - Հժկան անասուն։
9. Կշիւ ունեցող - Կրկին։	9. Ամսավճար - Տարիք։
10. Ածականակերտ մասնիկ - Ասիական երկիր։	10. Բաւերը ծամծմել։

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Բ	Ա	Մ	Տ	Ո	Դ	Ո	Ե	Ղ	
2	Ա	Ի	Ա	Ր	Տ		Մ	Ա	Ե	Ե
3	Ն	Ա	Ն	Ա		Ա	Ն	Հ	Ա	Ա
4	Ի	Ջ	Ա	Պ	Է	Լ		Ո	Ա	Պ
5	Մ	Ա	Թ	Ի	Լ	Ք	Ք			
6	Ա	Ն		Ջ	Ի	Ա	Ր	Ա	Ն	
7	Տ		Ի	Ո	Ջ	Ա	Ն	Ա	Ա	Ա
8		Կ	Ո	Ն		Մ	Ա	Մ	Ա	Տ
9	Մ	Ի	Ա		Մ	Է	Ա		Դ	Ա
10	Ա	Ն	Ա	Հ	Ի	Տ	Տ		Ի	Ք

ԹիԻ 4217

ԽԱԶԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ԵՐԶԱՊՏՈՅՏՆԵՐ - ՈՒՆՏԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ

1.- 26 - 30 Մարտ, Կիպրոս, 290 եւ 340 Տ։
2.- 26 - 31 Մարտ, Կիպրոս, Փոք Սալիտ, Գահիրէ, 395 եւ 435 Տ։
3.- 2 - 9 Ապրիլ, Հայաստան, լման Կտոյտներով՝ 425 Տ։
4.- 9 - 14 Ապրիլ, Կիպրոս, 314 եւ 435 Տ։
5.- 22 - 24 Ապրիլ, Հալէպ, Տէր Զօր, Մարաւոէ, 45 - 60 - 85 Տ։
6.- Ամէն Կիրակի, Դամասկոս, Սետնայա, 15 Տ։
●Սօտ օրէն Հայաստանի մէջ տեղի ունեցալիք համահայկական խաղերու մանրամասնութիւնները։
Արձանագրութեան եւ մանրամասնութեանց համար դիմել ԱՇՇԵԱՆ հաստատութիւն։
Հեռ. 01 - 261177, 01 - 240654, 01 - 265068 եւ 03 - 233978։
Գիշերները՝ 01 - 258887 եւ 03 - 233978։

ԸԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆ GOLDEN BEACH

ԶԵՐ ԽԱՐԱՃԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿՆԵՐՈՒՆ ԻՏԷԱԼ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

ՃՈՒ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ԵՆՐՅԵ Կ'ունենան ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԵՐԳԻԶՆԵՐ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝ ԽԱԶԻԿ ՄԱԼ ԽԱՍԵԱՆԻ ԵՒ ԻՐ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄՐԻՆ

ՍԱԿ՝ 15 ՏՈԼԱՐ

Մանրամասնութեանց համար դիմել Սթիւտիօ Խաչիկ Մախսեան, Սանթրը Գերմանիկ, հեռ. 266118 եւ 03-261061, իսկ երեկոյեան՝ ճաշարան Կոլտըն Պիշ, հեռ. 402559, 407371 / 2, 3, 4, 5։

ՀԱՏՐԱԿԻ ԽՆԳԻՐԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1.Պd4 ΔRe3# (#1) 1